

SZENTESÉs VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. t. 265. szám, özv. Fried Józsefné úrnő házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal

mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

A miniszterelnök szava.

Magyarország miniszterelnöke, Szapáry Gyula gróf, hatalmának egész súlyával szólalt meg az ország színe előtt, a parlamentben, hogy igaz erkölcsértékeltenségre süllyesse alá a vádakat, melyek interpellációk alakjában, ugyancsak az ország színe előtt hozottak fel Komjáthy Béla örsz. képviselő által, Csongrád megye közállapota ellen.

A f. hó 17-én válaszolt a miniszterelnök a vádakra. Beszéde nem volt szónoki remek, nem cifrázta szóvirág; — egyszerű, cikornyátlan, szinte szürke beszéd volt az, de épp azért hatásában közvetlenül meggyőző, ridegen tárva fel az itteni helyzetet, amilyen az a valóságban.

Tételről-tételre reflektált a miniszterelnök az interpellációkban felhozott vádakra. Nem tért ki azok egyike elől sem, hanem szárazon mondván el minden vád esetében annak az esetnek a genezisést — pusztán ezzel győzte meg az országot arról: kik azok, akik vármegyénk közéletének békéjét felzavarják? Hol, kikben találni fel az igazgátakat, akik maguk kiabálván tüzet, legjobban igyekeznek annak parasztsá lángra lobbantani.

Valóban, egy történelmi regény cselszövényeibe illő alattomos aknamunkáról rántotta le ezzel a leplett az ország miniszterelnöke.

Honti állapotokról beszélnek itt egyesek, ezt halljuk hangoztatni egyik-másik helyi lapban.

Dehogy hontiak a mi állapotaink! Ez a hasonlat nem találó, mert az a kép, melyet a miniszterelnök beszéde vázolt közállapotainkról, annyira hasonlatos a Rab Ráby szent-endrei állapotaihoz, akár egyik tojás a másikhoz.

Csongrádvármegyében pártját fogják azoknak, akik a szentesi sikkasztászt hivatalos hanyagságukkal lehetővé tették.

Ez foglaltatik, ha más kifejezéssel is, a miniszterelnök beszédében, és ez szomorú igazság, melynek beismerése elől nem zárkozhat el senki sem.

A hatalom által üldözött mártirokka avatják erőszakkal azokat, akik ellen — a sikkasztászt szegyenletes tényéből kifolyólag — a törvény rendelkezéséhez képest, a fegyelmi vizsgálatot megindították: — és akik ezt teszik, akik ezzel csakugyan pártját fogják, merő pájtáskodásból, a hanyag hiva-

talnokoknak: ott találni őket mind egytől-egyig a botrányhajhászok sorában, azok közt, akik ma is elég bárgyú világgá kürtölni, hogy: most már csak azért is nem szünnék meg minden héten egy-egy interpellációval zaklatni a miniszterelnököt a csongrád megyei ügyekben, mindaddig, amíg rá nem un s hogy tőlük szabaduljon, hogy ezt a nyűgöt lerázza a nyakáról — elkerget innen főispánt, alispánt, főjegyzőt, aljegyzőket, el az egész vármegyét, hogy egyéb se maradjon meg belőle, csupán Balogh János, aki aztán esetleg még főispán is lehet.

Valóban, csodálunk kell azt a bárgyúságot, mely az ilyen fegyverben bizakodik és ezt nyíltan hirdeti! Es hogy állhatnak annak a pártnak az igazai, amelyek ilyen fegyverhez kénytelen nyúlni? Van-e abban közéleti erkölcs? Van-e benne csak egy szikrája is a közjó iránt való ép és helyes érzéknek?

Amilyen rossz, gonosz az ügy, amelyet szolgálnak, olyan tisztességtelen a fegyver is, amellyel ügyük védelmére kelnek. A madár tolla ez, amelyről ráismerünk, ahogy a példabeszéd tanít.

Nem új előttünk ez a fegyver.

TÁRGA.

Már késő!

— Beszély. —

Irta: Nagy Sándorné.

(Folyt. és vége.)

Magamra voltam egész életemben, magamra vagyok most . . . egyedül, egészen egyedül . . .

Ej, de miért érzékenyit el ez a gondolat mostan? Miért, hogy szemembe önkénytelen könny szökik és elfátyolozza tekintetemet?

Nem, nem vagyok képes tovább írni. Kikiváncokom a szabadba, ahol mindég olyan elégtűnek, boldognak éreztem magamat. El hát a szabadba!

„Június 19.

Jó gondolat volt, hogy naplót vezessek. Mert ime, e nélkül le sem írhatnám a tegnapi nagy eseményt! Igen, esemény az e világtól félrecsú, csendes kis fészékben, esemény az én életemben: hogy tegnap délután, a kis erdőn sétálva egy férfúval találkoztam — egy férfúval, aki mélyen a szemem közé nézett és akit én is merően végig néztem. Hogy is tettemhét ilyen? Hát nem megmondta Málí tánt, hogy ismeretlen férfúra soha sem szabad feltűnő kíváncsisággal tekinteni? Késő jutott eszembe a jó néne ezen intése, mire aromat előntötte a pir és szegyenkezve futottam el a veszedelmes helyről.

Málí tánt ugyan azt is mondta, hogy ismeretlen férfúra nem illik visszatekintgetni;

— de nem állhattam ellent a vágnak és ahogy futtomban hátra tekinttem, az én ismeretlenem még akkor is ott állt, mintha lába gyökeret vert volna, egy helyben, merően tekintve utánam.

Vajon feltűnt neki a remetenő? Svajon ott lesze-e ma újból a kis-erdőn? Ugy bánt, úgy éget a kíváncsiság! Mert nem tagadom: érdekes alak volt ez az ismeretlen. Kimenjek? ne menjek ma újból? — Ej, miért ne mennék? Legfőlebb egy kis ártatlan tréfa az egész. Felöltözöm a Lizi ruhájába, parasztosan, így nem ismer ream. Hahaha! én és kaland! Mert ez már valóságos kaland, amit tervezek és a Málí tánt erre alighanem . . .

Ej, az a Málí tánt! Kezdem himni, hogy nagyon rút volt ifjú éveiben — — —

„Június 20.

Tréfám pompásan sikerült. Ismeretlenem csakugyan ott volt, mert az a kiserdőn és nem ismert rém, mert már messziről kiáltotta:

— Mi van a kosárkában, szép lelkem?

— Semmi; feleltem. Csak ez tán szedek bele iratos füvet szegény beteg édes anyámnak.

— Ugy; Hát beteg az anyád? És ugyan mi bajja? kérdezte részvettel.

— Hát . . . izé, no! Migrénje van, igen migrénje.

Ó erre mosolygott. Hogy is ne, — egy paraszt asszony, akinek migrénje van. De azért nem árulta el gyamját.

— No jöjj, majd segítök iratos füvet szedni, mondá; mert én jól ismerem ám: melyik füvek mi a hatása.

— Köszönöm; feleltem zavarodottan. Csak egyfélére van szükségem és azt magam is jól ismerem.

— De azt csak megengeded, hogy hazaig kíséreljek.

Megijedtem. Hiszen csak az kellene, hogy elkísérjen és megtudja, hogy . . .

— Nem, nem, szabadkoztam. Nagyon messze lakunk, a falu másik végén. Aztán mit mondanának az emberek, hogy egy ismeretlenl megyek végig az utcán? Nem, nem!

— Nos, mi van ebben? Vagy félsz, hogy a kedvesed haragudna meg érte?

— Nekem nincs kedvesem, feleltem ingerülten és ezzel hatat fordítva neki, ott hagytam.

— Látlak-e holnap újból, szép violám? kiáltott utánam negédesen.

— Talán! feleltem én és ime, most újra készülődöm, újfent kimegyek . . . alig várom, hogy újra lássam őt! . . .

„Június 21.

Hahaha! Még most is kacagok, kacagom kell önkénytelenül, pedig a szívem olyan szokatlan hévvel dobog és arcom szinte ég a lázas pirtól. Mert hogy jártam, milyen gyönyörű mód! felsültem tegnap! Kísétalok újfent a Lizi ruhájába öltözve, karomon a kis kosárral és ahogy a kis erdőbe érek, a szokott helyre: nem találom őt ott. Előbb szomorokodtam e fölött, majd meg egy pajkos német dalt kezdtem dúdolni és ime . . . egyszer csak életem toppan egy bokor mögöl az én érdekes ismeretlenem és a legártatlanabb arccal kérdezi: hol tanultam én németül?

Rab Ráby történetéből ismerjük, mint a szent-endrei azon korbéli Sima Ferenczek fegyverét. Csakhogy akkor más idők jártak, — akkor, az elnyomott alkotmányos szabadság korában diadalt ültethet a gonosz jó ideig, — mindaddig, amíg Pestvármegye házának kapuja előtt meg nem jelent a császári hírnök, meghozván az üzenetet, hogy ő felsége országgyűlésre hívja össze hű magyarjait.

Ma alkotmányunk van, mely biztosítja a szólás-szabadságot, de biztosítja azt is, hogy törvény és jog egyként szól mindenkinek és igazság szabója a törvényes jogot. A szabadság verőfénye pedig sohasem kedvezett a titkos aknamunkának, mely csak a sötétben érzi magát bizton, onnan intézi a törvényes jogrend ellen támadó merényleteit.

E titkos aknamunka kifolyása volt az a két interpelláció is, melyet Komjáthy Béla — félrevezetve a szentesi demagóg által — intézett vármegyénk közállapotai ügyében a miniszterelnökhöz — és ez utóbbinak válasza a legfényesebb diadal, melyet a nyíltság, a törvényesség, a sötétben dolgozók fölött nyerhetett.

Ez a diadal bennünket nem lepett meg. El voltunk rá készülve, hogy be fog következni, mert másként nem is történnhetett.

De el voltunk készülve arra is, hogy a miniszterelnök maga is nyomban kegyvesztett lesz Sima Ferencz és pártja előtt, ahogy nem a szájuk ize szerint jár el, sőt nyíltan lealcázza gonosz csinyeit és egyben kijelenti, hogy ezek ellenében, valamint a közéleti gyom kiirtása körüli fáradozásában minden erejével támogatni fogja az általuk annyira gyűlölt főispánt.

Van azonban valami, amire ha el voltunk is az előzmények után ké-

szülve, de hinni még se igen akarunk benne — és ez a Simaék által célbavett agyon-interpelláló taktika keresztülvitelének sikere.

Abban, hogy Sima Ferencz és pártja, mint vízbefulladó a szalmaszálhoz, görcsösen ragaszkodnak majd az ő interpellációnális manőverükhöz és ezzel a bárgyú eszközzel akarják elérni a kormánynd azt, amit az országos függetlenségi-párt az obstrukcióval céloz, hogy t. i. agyoninterpellálják a csongrádmegeyi fő- és alispánkérdést és ezzel gyűlölségüket diadalra segítik — abban, hogy ők ezt meg fogják kísérteni: egy pillanatig sem kétségkedünk.

De azt aztán még gondolni se merjük, hogy az orsz. függetlenségi párt tiszteletreméltó tagjai közt akadjon kész eszköz az e féle bárgyúságokra.

Mert feltételezni sem tudjuk, hogy komoly férfiak, akiket az ország polgárainak bizalma azért küld a törvényhozó testületbe, hogy ott a törvény és jogrend őrei legyenek, lealacsonyítsák magukat a személyi gyűlölet vak eszközeiül s mint ilyenek, a cselzővők sötét aknamunkáját szolgálják.

A pártpolitika nem szolgálhatja mentsegeiül az ilyen tisztességtelen ügyszövegű szegődésnek, mert a politikai pártküldelemekben is kell lenni bizonyos határmegyékben, amelyet túllépni a tisztesség tilt, kell lenni bizonyos eszélyességnek is, amely azt parancsolja, hogy a kiűző magát nevétségessé ne tegye.

Es vajon tisztességessé cselekedet volna-e az orsz. függetlenségi párt képviselőinek bármelyike részéről, vak eszközeiül szolgálni a »Szentesi Lapnak«, mely nyíltan hirdeti, hogy: »most már csak azért is nem szününk meg minden héten in-

terpellálni,« — és nem teszi-e magát nevétségessé az a képviselő, aki — e nyílt kijelentés után — interpellációra nyitja fel ajkát valami mondvasínált csongrádmegeyi ügyben, — kitéve magát egy csúfos kudarcnak, az egész Ház derültségének, mely elmaradhatatlan abban a pillanatban, ahogy a miniszterelnök esetleg csak ennyit válaszol az interpellációjára:

— Arról, amit a t. képviselő úr hoztam intézett interpellációjában felhozott, nincs tudomásom. De arról igenis van tudomásom, hogy a t. képviselő úr azért interpellálgat szünes-szüntelen hajuknál fogva előrángatott csongrádmegeyi ügyekben, mert ezt a »Szentesi Lap« és Sima Ferenc párttáktikája így kívánja.

Ez a válasz pedig, a nyíltan hirdett taktikára, szinte önként kínálkozik és elmaradhatatlan. S épp ezért nem irigyeljük annak az orsz. képviselőnek a kétes dicsőségét, aki az interpellációkra vállalkozva, magát ily ferde és nevétségessé helyzetbe hozza; — de nem a pártot sem, mely már ilyen bárgyú eszközökre szorul.

Egy kis statisztika. Vajmi kevesen méltatják figyelmre a »Szentesi Lap«-ban vagy a »Csongrádmegeyi«-ben hetenként megjelenő »Elhaltak névsorát; de akik elolvassák, lehetetlen, hogy megdöbbenéssel ne kérdeznék: hát annyira el van itt is terjedve a tüdővész, hogy az összes elhaltak fele része eme borzasztó betegséggnek esik áldozatul? Szomorú, de igaz! 1891. évi jún. 6-tól június 13-áig 9 haláleset közül 4 figurál mint tüdővészből elhalt — tehát 5 ellen 4 — ez olyan hányad, mely a leghírhedtebb tüdővész városokat — Bécsét is — messze túlhaladja.

De tegyük fel, hogy ezen arány csak kivételképpen mutatkozik ily aggasztóan, hogy egyébkor sokkal csekélyebb; még akkor is

— Hát, Bécsben! felcsemet határozottan.
— Ugy? E szerint Bécsben is volt már, te aranyos, monda ő — és ilyen helyre magyar leány létedre, megtanultad a német szót?

— Miért ne? Megtanultam én a franciát is.

— Azt is? viszonzá ő tettetted csudálkozással. No ez derék! Hát azt a pompás karékot, a gyönyörű függőket, meg ezt a kis csillogó gyűrűt a csókolni való ujjadon, ezt is mind Bécsben szerzed?

Ez a kérdés fölöttébb nagy zavarba hozott, lesütöttem a szememet s aztán akadozva feleltem:

— Ne-em, uram! Ezeket mind az én jó atyámtól kaptam.

Ekkor közelebb jött hozzám, egészen közel; megfogta a kezemet és tiszta francia kiejtéssel mondá:

— Miért ez álarc, grófnó? — mikor ismerem.

— Ön ismer, uram? kérdeztem mélyen elpirulva, mire ő mélyen a szemem közé nézett, hogy szegény bolondos szívemet egyszerre megfogta a nézésével s aztán megfogva a másik kezemet is, hűvel felelt:

— Igen, ismerem! Megismertem már tegnap, parasztos ruhája dacára. S bár még most is kiűződtöm magammal, ne hagyjam-e meg továbbra is ártatlan kedvtelenségét: féltem, hogy megújja a tréfát, nem jön ki többé ide és én nem láthatom... ez pedig nagyon fájt volna a szívemnek...
Itt egy pillanatra elhallgatott. Aztán

érezte a helyzet visszás voltát, hirtelen fordulattal felkiáltott:

— De hiszen kegyed még azt sem tudja: ki vagyok? Engedje meg, hogy magamat bemutassam. Névem: Kardos Emil, festő vagyok és néhány népies vázlat felvétele végett időzőm e vidéken.

Hogy mit feleltem erre? mit mondott ő ezután? Minderre nem vagyok képes eszmélni. Keringtet velem az egész kis erdő... a szavak szakadozva törtek elő ajkamon... éreztem, hogy izzó ajka kezemhez tapad egy forró csókban... rettenetes zavar vett rajtam erőt... aztán, erre már emlékezem, elkísért a park bejárójáig, ahol azzal vált el tőlem, hogy ma meglátogat.

És ime, már itt is van. Lizi most hozza be a névjegyet. Oh, hogy dobog a szívem! Vajon mit fog mondani? Mit gondol felőlem, hogy magánosan itt lakom, elhagyatva szüleitől, elhagyatva a világot?... Ej, de miért e fölött töprengeni? Jöjjen, aminek jönnie kell! Bátorság!

A feljegyzéseknél itt vége szakadt, a napló többi lapja tiszta, fehér volt.

Ami ezután következett: két rokonlélek egymásra ismerése, a szűz szerelem megnyilatkozása... édesen suttogott esküik mámoros szava... mindent a grófnó már nem jegyezte fel, mert hiszen írott szó csak megszentelentelettel volna érzése tisztaságát.

Pályf is ezt gondolta magában, miáltal megtette késüleit, hogy még aznap visszautazék Erdősfalvára és megvigye a grófnónek a megnyugtató felvilágosítást.
Estére járt az idő, mire a tisztartó az

erdősfalvi kastélyhoz közeledett, melynek redőnyei — legnagyobb meglepetésére — mind fél voltak tárva, míg a nagy récsoskapu előtt egy idegen kinézésű, borotvált arcú komornyik beszélgetett a portással.

— Valami rendkívüli történt csavallétemben; mormogá a hűséges barát és csakugyan, ahogy befordult a nagy lépcsőházba, az emletről Erdős y gróf sietett feléje, megszűröl, mosolyogva kiáltván:

— Már késő, kedves Pályf! Elkészt a leleplezéseivel!

Ezzel karját a vén tisztartóba öltve, bevezette őt a nagy ebédő terembe, melynek asztala gazdag lakomához volt terítve, míg a középső nagy ablak mélyedésében, megvilágítva az alkonyipirító a grófnó ült, egyik kezével a jobbán ülő Elza komessza, a másikkal pedig a balján ülő ismeretlen ifjú kezét szorongatva.

Pályf megpillantva, mind a hárman egyszerre kiáltottak feléje: »Már késő!« és

— Igen, már késő; mert magunk mondtuk el kedves anyámnak, ami a naplóban és a leveleiben van megírva; ismételte Elza komessza, mire a grófnó, könnyes szemekkel bár, de mosolyogva mutatta be a hűséges barát-nak leánya boldog völégényét, hozzátevé, hogy ime, most már megértik egymást és meg is bocsátanak egymásnak.

Leányuk boldogsága összehozta a régtől különvált szülőket. A grófnó szeretettel simult férje keblére, ki gyöngéden ismergette meg őszül haját s csak ennyit mondott:

— Már késő ugyan! — de: jobb későn, mint soha!

szomorúan igazolja azon indolenciát, mellyel higiéniailag a borzasztó pusztító betegség iránt viselkedünk.

Ez idő szerint a tudóvész ragályossága minden kétséget kizár; ott, ahol erre a hajlam megvan, elragad egyik emberről a másikkra, a hová egyszer befészkelte magát, a halál kíméletlenül arat, úgy, hogy egész családok — nagyrészt a fiatalabbak — egymásután elpusztulnak.

Míg más fertőző bajok ellen minden rendelkezésünkre álló eszközzel sikra szállunk, addig az emberiség eme legnagyobb veszedelme — a tudóvészszel szemben közönyösek tudunk maradni, megnyugvással szemléljük, hogy ma egy reményteljes ifjú, holnap egy virágzó hajadon, majd egy jászbeli családapa vagy anya, tehát a legértékesebb emberanyag semmislét meg, anélkül, hogy legalább lelkiismeretünk megnyugtatóisára — kísérletet is tennénk, a tudomány mai eszközeivel e baj ellen küzdeni. Pedig nagyon megérdemelné!

Sajnos, hogy Koch találmánya, mely hivatal lett volna egyhuzár-mindenkorra e veszedelmet rólnuk elhárítani, ez ideig be nem vált; de azért még nem szabad végleg pácát törnünk fölötté, bizzunk a jövőben, a kísérletek lankadatlanul folynak, s ahol ily kitarással, buzgalommal s oly hatalmas eszközökkel működnek, a siker el nem maradhat.

Azonban mindaddig, míg a talány megfejtve nincsen, nem szabad összetett kézzel embertársaink nyomorúságos pusztulását közönyösen szemlélni. Tartssuk evidenciába összes tudóvésztes betegekint, hajtassuk lövészőrúdban végre a hatalmunkban levő óvintézkedéseket, melyek segítségével mindenkor sikeresen tudunk szembeszállani a fertőző bajokkal és ha ezt megtettük, alapos azon reményem, hogy küzdelmünk e téren sem lesz eredménytelen.

Nagy kár, hogy egészségügyi szakosztályunk, mely nem rég ébredt fel hosszú alomból, újra lethargikus állapotba jutott. Ideje volna: ébreszteni, új életre serkenteni!

Dr.

Időtlen takarékoság.

Az a küldöttség, melyet a városi képviselőtestület miniszterzaklatására indított a fővárosba, — úgy halljuk — eltért. Ha ugyan elért célnak tekintjük, hogy a közoktatásügyi miniszteriumban nagy kegyelemként megengedték, hogy a következő iskolai évre, de csakis arra az egy esztendőre ne válassza meg gimnáziumához a 11-ik tanárt a város, melynek helyzetét Sarkadi vitéz polgármester, a küldöttség vezetője, oly siralmasnak tüntette föl, mintha annak a 11-ik tanárnak az 1200 frtnyi fizetése volna az a szénaszál, mely alatt Szentes városának rakott szekere immár letörök. Természetesen arról szó sem volt a miniszteriumban, a mit törvénymagyarító böles Sina Ferenc a gimnáziumi bizottságban és a városi közgyűlésben hirdetett, hogy t. i. Szentes városát egyáltalán nem kötelezi az 1890. XXX. törvények, mert a kormány a leghatározottabban kijelentette, hogy a városról, mint iskolafentartó testülettel szigorúan megfogja követelni a középiskolai törvények összes rendelkezéseit, sőt azt is tudtára adta a küldöttségnek, hogy a (mostani) kivételes állapotot (t. i. 10 tanár alkalmazását) csakis egy esztendőre engedélyezi, a VIII. osztály nyilvánítsági jogát és az intézetben érettségi vizsgálat tarthatása jogát mindaddig meg nem adja, míg a város a 11-ik tanári székét be nem tölti.

Ez tehát az a nagy vívmány, melyért heves küzdelem folyt gimnáziumi bizottságban és városi közgyűlésben és a melyért a közgyűlés négy képviselőt utaztatott föl a fővárosba. 1200, szóval ezerkét száz forintot tehát sikerülni fog a városnak megtakarítani, vagyis

már csak 1100-at, mert a küldöttség úti költsége bizonyára felemésztt 100 frtot, sőt a jövőre külön hirdetéssel pályázat is bele fog kerülni vagy 25 frtba. — Valóban nagy eredmény a takarékoság terén! Csak az a kérdés, vajon az intézetnek nem lesz belőle több kára, mint a mennyi haszna a városi közpénztárnak. Mert annyi bizonyos, hogy annak a meg nem választott 11-ik tanárnak a terhe a mostani tanári karra fog súlyosodni, a mely eddig is több órát tanított a törvényes és köteles óraszámnál és a mely még ha kedvvel vállalná is magára az új terhet, kérdés, hogy megbírja-e? Legyen csak egy tanár bármilyen okból akadályozva a tanításban, vajjon lesz-e, aki helyettesítse, mikor egynek-egynek ugyancsak elég lesz csupán a maga terhét elvonszolni. — Az sem nagyon fokozhatja a tanári kar munkakedvét, hogy a városi közgyűlés avagy a gimnáziumi bizottság még csak nem is érdemesítette arra sem, hogy felszólítsa, hajlandó-e a tanári kar a 11-ik tanári állás be nem töltésével előálló óratöbbletet önkényű elvállalni, holott erre sem a törvény, sem a pályázati feltételek szerint nem kötelezhető. — Az pedig valószínűs bosszúsággal töltheti el az cddigi kifogástalan, sőt megdicséért buzgósággal működő tanári kart, hogy elismerés helyett jár újabb megterhelését nem a városnak takarékoskodó gazdálkodása okozza, (hiszen a városnak mi-mindenféle kevésbé fontos dolgokra, mondhatni haszontalanságokra, sőt ajándékozgatásokra telik pénze) hanem a városi képviselőtestületben mindenható Simának személyes gyűlölete, aki az értelmiség oly nagy erejében, mint a minót a tanári kar foglalmagában, természetes ellenségét látja és a kiegykét tanár ellen érzett gyűlölete miatt kész magán az intézetben is bosszút állani.

Hogy a 11-ik tanári állás be nem töltésének végokát nem a takarékoság szellemében, hanem személyes gyűlölködésben kereshetjük, az leginkább kiténik azon magatartásból, melyet Sina és társai a gimnázium iránt ezeltől tanusítottak. Addig ugyanis, míg a gimnázium egyik-másik tanára nem lett oly szerencsétlen (?) magára vonni Sina és társainak fenséges haragját, a gimnáziumnak nemcsak minden szükségletét, sőt ohajtását is teljesítették, hanem valószínűs a gvallérra eljárást követtek és a miniszteri rendeletnél is tovább mentek a gimnázium iránti gondoskodásban, midőn például a miniszter csak helyettes tanárt követelt a rajzoló geometriai tanszékre, de a gimnáziumi bizottság Simával és társaival együtt kész volt rendes tanárt választani, a mint hogy ezt az intézet szempontjából nagyon helyesen eslekedte.

Különbön a gimnáziumi bizottság és közgyűlés többségének takarékosossága még gazdálkodásnak is rossz számítas. Mert ha már most meg nem nyeri az intézet a nyilvánítsági és az érettségi vizsgálat jogát, akkor előre látható, hogy a felsőbb osztályok néptelenek maradnak; ki fog ugyanis idegenből oly intézetet fölkeresni, melynek még kérdés, hogy érvényes lesz-e a kiállított bizonyítványa? E szerint azt az 1200 frtot, amit a város megtakarít a meg nem választott 11-ik tanáron, azt bizonyára elveszíti az elmaradó tanulók tandíján.

Mind ezek után mi még egyszer arra figyelmeztetjük a gimnáziumi bizottságot és városi közgyűlést, hogy mivel a 11-ik tanári állás be nem töltéséből aligha lesz annyi haszna, de erkölcsi kára a tanításbeli visszamaradásban annál nagyobb: ne kezdje a takarékoskodást kulturális intézményben, hanem lassa el már az idén a gimnáziumot a törvény által követelt minimális számú tanerőkkel.

Figyelmeztetjük a várost, ne veszélyeztesse egy iskolai évnék a tanítási sikerét néhány száz forintért, ne engedje, hogy oly drága, de egyszersmind oly becses alkotása, a gimnázium a kellő szellemi erő hiányában a miniszterium szavával élve — győngeségben sínylődjék, ha csak egy esztendőig is. Ellenkezőleg, siessen a 11-ik tanár megválasztásával az intézetnek megszerezni a nyilvánítsági és érettségi vizsgálati jogot, mely jognak a mentől előbb való megszerzése nem 1200 frtot ér, hanem tíz annyi pénzzel sem becsülhető fel; siessen ezt a

jogot megszerezni, mert tartunk tőle, hogy úgy jár vele, mint Tarquinius király a Sibilla könyveivel, mentől tovább halogtatja e jog megszerzését, annál drágábban fizeti meg. A miniszteriumnak a küldöttséghez intézett szavaiból már előre érezhető, hogy a kormány Szentes városával, mint fentartó testülettel szemben mindig több és több, szigorúbb és szigorúbb követelményeket fog támasztani.

Azonkívül figyelmeztetjük a várost, hogy azért a csekély összegért ne tagadja meg eddigi büszkeségét. Szentes város közönsége eddig folyton és méltán dicsekedett vele, hogy legfontosabb alkotásait, az artziéi kútat, a vasutat, a gimnáziumot minden vármegyei és állami segítség nélkül, csupán önérejből hozta létre. Most tehát, hogy nem restell ugyanaz a büszke város felírni és küldöttségelni, miniszternél, államtitkárnál előszobáznica azért, hogy a törvény által rendelt ezer meg ezer frtnyi kiadások összegéből 1200 frtot, egy esztendőre, szegényesnek feltételek alatt lekunyoráljon, akár a megszorított adós, mikor hitelezőjét prolongációra akarja bírni.

Ajánljuk mindezeket a gimnáziumi bizottságunk és a városi közgyűlésnek figyelmébe. Vegyék fontolóra még egyszer a gimnázium kérdését, hagyjanak föl az okatlan takarékoskodással, hanem töltssék be már az idén a 11-ik tanári székét ha nem is rendes tanárral, de — ha már mindenképp gazdálkodni akarnak — helyettes tanárral, 700 frtnyi javadalmazzal.

U J D O N S Á G O K.

Szentes, 1891. június 21.

* **Lapunk mai számához mellékelve, veszik olvasóink a „Budapesti Hírlap” politikai napilap előfizetési felhívását.**

— **Személyi hir.** Szilinszky Mihály főispán a mai napon Eperjesre utazik, mint az ottani főgimnáziumhoz kiküldött vizsgáló-biztos.

— **Városi közgyűlés.** Szentes városi képviselése a f. hó 22-ére, holnap délelőttre közgyűlésre van összehívva a túl a kurcai népkertben levő nagyterembe. E közgyűlés tárgysorozatában figyelemre-méltó: S a r k a d i Nagy Mihály polgármester hivatalos állásáról történt lemondásának bejelentése; a belügyminiszter rendelete Filó Thimér dr. vitéz városi főjegyző fejelemléti büntetése ügyében s a pénztárak megvizsgálásáról szóló polgármesteri jelentés. A közgyűlési meghívóval együtt küldetett szét a képviselő-testületnek a polgármester éves jelentése is az 1890. közigazgatási évről. E jelentést azonban csak tegnap kaptuk kézhez és így az éves jelentéssel csak akkor fogunk behatóan foglalkozni, amikor tartalmát megismertük.

— **Szólóvizsgálat.** A földmívelésügyi miniszter rendeletére az egész ország területén vizsgálatnak vetettek a a szőlők, a filokszera esetleges fellépésének gyors meggátalása végett. Városunkban ez a szólóvizsgálat tegnap tartott meg, A r a d i Kálmán főkapitány elnöke alatt. A bizottságban, mint szakértő, D e r z s i K o v á c s Ferenc gimnáziumi tanár, a gazd. szakosztály részéről pedig Nagy Imre gazd. tanácsnok vett részt.

— **Szentes utódaja.** A megyei számvetőség a napokban készült el az egyes községek 1891. évi utódaj-kimutatásával. E kimutatás szerint városunk utódaja a jelen évben 21,932 frt 16 krra megy s e szerint a vármegye egy és fél évi utadónkat adta vissza azzal a 30,000 frttal, mellyel a keramit-út kiépítését elősegítette.

— **Állategészségügyi óvintézkedés.** A r a d y Kálmán rendőrfőkapitány rendeletet bocsátott ki, melyben úgy a csendbiztosnak, valamint a lovas és gyalogrendőröknek meg-hagyja, hogy szigorúan őrködjének, miszerint minden, a város határára áthatott lábásjóság-

ról vagy új keletű járlat legyen kiállítva, vagy ezek régi járata legkésőbb 10 nappal előbb keltezett egészségügyi záradékkal ellátva. Amely, a város területén keresztül hajított jóság, ilyenell ellátva nincs, az a főkapitányi rendelet értelmében, bitagnak tekintendő és mint ilyen, a bitag jóságok gondozójának átadandó. A főkapitány ezen intézkedésre annyira fontos állategészségügyünk, hogy nem ajánlhatjuk eléggé annak szigorú ellenőrzését, hogy ez a rendelet a szakközleg által végre is hajtsassék.

— **Megbirságot nagyhatalom.** Az ismeretes és néhány év előtt közkedveltségnek örvendett népdalt: »Nem parancsol nekem a bíró, a bíró, a bíró, a következő változással dudurászta magában a napokban nagyönélégtséggel Szentes város demagóg nagyhatalma: Sima Ferenc: »Nem parancsol nekem a vicispán, vicispán, vicispán, vicispán.« Cselekedte pedig ezt a delyős nagyúr abból az alkalomból, hogy Stamer-Sándor alispán megidézte őt az Ecséri-Albertényi ügyből kifolyó előzetes vizsgálat során, mint Ecséri Lajos dr. megnevezett tanóját, kihallgatásra. Ahogy a gyűlölt alispán ezen idézést kézhez vette, kapta-fogta Sima Ferenc a kalanszót és rávezette az idéző-lapra, nagyhatalom érzetében, a következőket: »Közgazgatási hatóság által megidézhető nem vagyok, amit Ecséri Lajos mondott, mind igaz. — Persze, mikor ezt cselekedte, a nagyúr két dolgot még nem tudott. Először is nem tudta, hogy Ecséri Lajos dr. mit mondott a kihallgatáskor, tehát látatlanban adta rá az áment; másodsor pedig nem tudta, hogy létezik egy 37690 886. évi belügyminiszteri rendelet, amelynek 25. §-a szóserintű szövegében így hangzik: »Azon tanú, aki alapos ok nélkül meg nem jelen, vagy aki valamást tenni vonakodik, arra pénz vagy elzárás terhe alatt szorítható. A pénzbüntetés az annyiszor, a mennyiszor 10 firtól 100 forintig terjed és behajthatatlanság esetén minden 10 firt helyett egy napi elzárás szabandó.« Szabályozza pedig ez a belügyminiszteri rendelet a fejeleim ügyekben szükségessé való tanfihallgatásokat, és minthogy Sima Ferenc ó nagyhatalmassága minden ok nélkül tagadta meg, a kapott megidézésre, a tanúaszt, az alispán tényleg kiírt reá 25 firt pénzbüntetést vagy ennek megem fizetés esetén 3 napi elzáratást. Igaz, hogy az olyan gavallér, mint Sima Ferenc megcselekedheti azt is, hogy leszírja azt a nyomorult bírásgot és azért sem jelen meg az idézésre; minthogy azonban a rendelet azt mondja: annyiszor-amennyiszor szabandó ki a pénzbüntetés, — kérdésessé válik: vajon Sima Ferenc un-e rá hamarabb a bírásgol lefizetésére, esetleg a 10 firtokkal kimért elzárásokra, avagy az alispán a büntetés annyiszor-amennyiszor való kiszabásába?

— **Gazdátlan penna.** A belügyminiszteri rendelet, mely a fejeleim választmány hivatalvesztésre szóló ítéletét helybenhagyta, tudvalevőleg végképen kiütötte a jegyzői pennát F iló Tihamér dr. kezéből és Szentes város jegyzői pennája ez idő szerint ideiglenes használatban van az egyik aljegyzőnél. De nem marad sokáig gazdátlan az a város pennája. A pályázat a főjegyzői állásra már ki van írva s a f. hó 30-án meg lesz tartva a jegyzőválasztó közgyűlés is, melyben Szentes város képviselői oda szavazzák a most gazdátlan pennát valamelyik pályázónak.

— **Halálozás.** Lapunk zártakor vesszük a szomorú hírt, hogy Tócsa Ferenc volt urad. orvos, tegnap délután 3 órakor, életének 69-ik évében, szívészűhűdés folytán váratlanul elhalálozott. A boldogult évek hosszú során át a mágoosi grófi uradalomk orvos volt és nyugdíjaztatása után itt telepedett le Szentesen; tegnap délután még ép egészséges volt és 2—3 közt érte a szívészűhűdés, mely hirtelen szakította meg életét fonalat. Temetésé holnap délután 5 órakor lesz, a katolikus egyház szertartása szerint a kálvária temetőben. Z o l n a y Kálmán megyei I. aljegyző ípat gyakorolja a boldogultban.

— **Pályázat állatorvosi állásra.** A Csongrádmegyénél elhalálozás folytán megüresedett megyei állatorvosi állásra, mely főispáni kinevezés útján töltetik be, ki van írva a pályázat, mely szerint a kérvények a f. hó 29-én délután 5 óráig nyújthatók be a főispáni hivatalnál. A pályázat egyéb feltételei lapunk mai számanak hirdetési rovatában megtalálhatók.

— **Kereskedelmi szakoktatás.** Epp egy hete, hogy hosszú cikkelyben foglalkoztunk egy alsóbb fokú kereskedelmi szakiskola létesítésének eszméjével és kimutattuk, miszerint városunkban a kereskedő-tanonok létszáma már elérte a térvényes magasságot ahoz, hogy az előjáróság és ezzel a porjáróság egy alsóbb fokú kereskedelmi szakiskola felállítására legyen szorítható — és ime, ma már örvendetes hírt adhatunk arról is, hogy az eszme megvalósulása már a közel jövőben várható. Vármegeyénk tantfelügyelője, Terkina Gyula dr. ugyanis, akiben a közoktatásügy legbuzgóbb zászlóvivőjét nyertük, utasította a városi előjáróságot ama kereskedő-tanonok összeírására, akik 12—15 életévűek és a négy elemi osztályt civévezték. Amennyiben pedig az így összeírt kereskedő-tanonok száma a 30-at megútná, egyben utasítja a várost arra is, hogy a kereskedő-tanonok tovább képzéséről, az iparostanonoktól elkülönítve, egy alsóbb fokú keresked. iskolának felállításával gondoskodjék.

— **Ízolatlan latin vizsga.** Egy humoros előzetünk küldte be hozzánk a következő értesítést: »Gimnáziumunk nagy esemény közönségben áll. A most folyó évszázad vizsgák alkalmából ugyanis, a legutóbb fentjárt küldöttökönkönyörgésére, a közoktatásügyi miniszter 24 órára megadta a VIII. osztálynak is a rendkívüli nyilvánossági jellegű és, izolatlan, az érettségi vizsga jogát is. Szükséges ez azért, mert a »Szentesi Lap« szerkesztője most akarja letenni a latin nyelvbel az izolatlan érettségi vizsgát, mely alkalommal, mint értesülök, az izolatlan közállapotok konzolidálásáról fog a tétisz szólni. A miniszter ezen izolatlan érettségi vizsgához biztosul ifj. Sima Ferencet nevezte ki.«

— **Ehrtatási szabályrendelet.** Csongrádmegye ehrtatási szabályrendelete még e hét folytán szétküldték az illetékes hatóságokhoz és ezzel az eb-adó a f. évi július 1-ével tényleg életbe lép. Az ebek összeírása ugyanis, a szabályrendelet értelmében, minden évben júliusban ejtendő meg és ez az összeírás szolgál az adófizetés alapjául. Lukszus-cb után 3 firt, vadász-cb után 2 firt, házörző vagy mérszoros-cb után 1 firt adót fogunk fizetni és a befolyó összeg állategészségügyi célokra szolgál, melyeket, mint ilyeneket, Szentesen maga a város, a községnek névze pedig a vármege közzpénztára kezel.

— **Egy földünk előhaladása.** Mindenkor örömmünkre van, ha egy-egy szentesi szülőlt előhaladásáról adhatunk hírt, kit sorsa szülőföldjétől messze elsodor. Így emlékezünk meg most is örömmel a legutóbb hallott ily hírről, mely szerint a Dömsöd-Dunapataji armentesítő társulat városunk szülőltét, Farkas Béla mérnököt választotta meg főmérnökévé. A nevezett, Farkas Gedeon nyugalomba vonult érdemes járásbírónk fia, ki több ízben pályázta a mi armentesítő társulatunkhoz is — sikertelenül. Hiába, no! rajta is beteljesedett, hogy: senki sem próféta a maga hazájában.

— **Jótekonny hajdú.** A vármege hajdúi, ezek a sarga-sujtással gazdagon körülteremtett, megfészülő magyarba öltözött katonas legények nagy fába vágta a fejszét. Hogy aszongya: ok jótekonnyélu nyári táncvigalmat rendeznek, még pedig a vármege állítólag üldözött városra, Szentes szegényalapa javára, hadd lassa az a Sima ténusz, meg a pártja, hogy ok mily en gavallérok: azok javára vigadnak, akik erőszakkal akarják kitenni a szürüket Szentes városából. A hajdúk tárcvigalma a f. hó 28-án lesz túl a Kúrcán a »Széchenyi-csárdac« előtt emelt tágas sátorban. Kezdete esti 8 órakor, belépőjegy ára 50 kr. Aki mulatni szeret, mind hivatalos erre a vigalomra mert ezek

száma légió, bizonyos, hogy a multság szerfölt népes lesz.

— **Figyelmeztetés.** A gimnáziumi tanuló rajzküldtása nem a f. hó 25 és 26-án hanem 24 és 25-n lesz megtekinthető a gimnázium nagytermében.

* **A helybeli 2 ik zenekar.** mely hetenként 2-szer ad térzenét a túl a kurcai népkertben, felkéri mindazokat, kik a zenekart czen — különben ingyenes — térzenében anyagilag támogatni kívánják, hogy az általuk e célra szánt összegzet bármikor, a térzene alkalmából adják át a zenekarvezetőnek. A derék zenekar e főlhívása annyira méltányos, hogy a legmelegebben ajánljuk azt a kertben üdülést kereső sétálók és zenekedvelők figyelmébe.

MEGHÍVÓ.

A főgimnázium V—VII. osztályos tanulóiból alakult gyakorlati kör f. hó 21-én, vasárnap délután 3 órakor tartja az intézet dísztermében ünnepes évszázad gyűlést, melyre a t. szülöket, általában a tanuló ifjúság önmunkásságá iránt érdeklődő nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívom.

Szentesen, 1891. június 19,

Kordos Albert,
a gyakorlati kör vezetője.

ÉRTESÍTÉS.

A helybeli izr. népiskolában az évi záróvizsgák a következő sorrendben tartatnak meg:

Június 21-én délután az első osztályban,

» 22-én » a második »
» 23-án » a harmadik »
» 24-én » a negyedik »

Közvetlen a negyedik osztály végjára után tartatik meg az évi záró-ünnepély. Ezen vizsgákhoz a t. szülök és tanúgy barátok tisztelettel meghívattak.

Szentes, 1891. június hó 17-én.

Dr. Reis Samu,
isk.-széki elnök.

IPARISKOLAI ÉRTESÍTÉS.

A szentesi iparos tanonciskola évszázad vizsgálati a következő sorrendben fognak megtartani: Június hó 22-én, hétfőn d. u. 5—7-ig az I-5-ös osztály vizsgalata az ev. ref. fiúiskolában; június 23-án, kedden d. u. 5—7-ig az előkészítő osztály vizsgalata ugyanott. Június 25-én, csütörtökön d. u. 5—7-ig a III. osztály vizsgalata a rom. kath. fiúiskolában; 26-án pénteken d. u. 5—7-ig a II. osztály vizsgalata ugyanott. Az évszázad ünnepély a Kúrcán tőlül iskolai épületben június 28-án d. e. 8 órakor veendő kezdetét. — Az iparos tanonok munkaküldtása június 27-én, szombaton d. u. fél 5 órakor fog ünnepélyesen megnyitani ugyanott és 29-én d. u. 6 órakor berekeszteti, mikor is a jutalomban részésült tanonok közt a díjak és oklevelek ki fognak osztani. A t. közönséget úgy az osztályvizsgálatokra, mint az évszázad és küldtási ünnepélyre meghívja az ipartanodai bizottság.

Irodalom.

Pesti Hírlap. Hogy a Pesti Hírlap — tartalmaink bőségére nézve — Magyarország legnagyobb lapjának méltán mondható, kétségtelen. Mert a közgazgatási vita megkezdése óta naponként húsz oldalon (vasár- és ünnepnapokon pedig 24—32 oldalon) jelenik meg, amire eddig nem volt pelda hazánkban.

Sz azonféül az öszgyűlési vitát érdemlegesen ismerteti a napilapok közül egyedül a **Pesti Hírlap hoz országgyűlési karcolatot minden nap.** »A Tisztelt Házból« és »A mai ülés« címelek alatt.

Naponként egész esomó karcolat, kis cikk, tréfa, jól megválogatott trécsék teszik a Pesti Hírlapot a magyar olvasó közönség legellenkebb, legkedveltebb lapjává.

Regényeszmokában most a kitünő francia szerző, **Theuriet André** legújabb, igen kedves és érdekes regényét küldi, melynek címe: **Roche kisasszony atyja.** A július elejével belépő új előfizetők a több mint egy hó óta megjelent részt külön lenyomatban megkapják.

Ezt követni foja a jövő negyedben, korszolás

költőnk Jókai Mórnak most készülő regénye. melynek címe alkalmasint **Czigány-gróf** lesz. (Jókai regényei ezental a Pesti Hirlap tulajdonosa, Légrady testvérek kiadásában fognak megjelenni.)

Mindezekhez járulnak a **Pesti Hirlap** rendkívüli kedvezményei:

az előfizetők minden két hétkben külön **zene-mellékletet** kapnak.
karácsonykor minden előfizető **njándékul a Pesti Hirlap Naptárát**, egy valódi díszművet, melynek **Roskovics Ignác** által rajzolt címképe az idén valóban kellemes meglepetést fog szerezni a megajándékozott előfizetőknek, eltekintve attól, hogy bővebb tartalom s díszesebb naptár bizonyára nem fog megjelenni az őszi könyvpiacra.

Ezek után bátran elmondhatni, hogy már itt minden verseny kizárva! Az előfizetési összeg (egy hóra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr.) a **Pesti Hirlap** kiadóhivatalához (Budapest, V., nádor-utca 7. sz.) küldendő, honnan mutatványsszavakat is lehet kérni.

A **»Független Újság»**, mely Verhovay Gyula szerkesztésében és kiadásában jelenik meg, minden oldalról a legteljesebb elismerésben részesül, úgyannyanira, hogy a magyar sajtó legelterjedtebb lapjai közé tartozik, nép-szerűség dolgában pedig egy sem vetekedhetik vele. Szókimondása, pártatlansága, pusztán az igazságot tekintő eljárása, merész, erőteljes, de minden durvaság nélkül való hangja, rendíthetetlen, kizárólag nemzeti, mindenkor hamisítatlan politikai irányra megszerzte e lapnak azt, hogy a közönség bizalma majdnem kizárólag benne összpontosul. Mindenki tudja, hogy a **»Független Újság»** támada, dicsérete hazafias ok nélkül nem történik; mindenki tudja, hogy a **»Független Újság»** maganérdőkötő befolyásolva nincs, sem megfizetni, sem megfélemlíteni nem lehet. Mindezt betetőzi az, hogy terjedelmes voltánál fogva a magyar sajtó legértelmesebb lapja s oly változatosan, élénken, gondnal és igyeccsen van szerkesztve, hogy méltán dicsőíthetik azzal, hogy a legelőkelőbb közönség kívánalmait is kielégíti. Politikai értekltség dolgában vele egy lap sem vetekedhetik, mit eléggé bizonyít az, hogy a kormány-pártban történt kiválások, az új vasutállomások stb. stb. a többi lapokat hetekkel megelőzve, a **»Független Újság»**-ban jelentek meg.

Az új előfizetési negyed alkalmából ajánljuk a **»Független Újság»**-ot olvasóink figyelmébe. A hozzá hasonló áru lapoknál jóval nagyobb, terjedelmesebb, tartalmasabb, elegánsabb kiállítású lap ára negyed évre **3 frt 50 kr.**, mely a **»Független Újság»** kiadóhivatalába (Budapest, IV., Duna-utca 7. szám) küldendő.

Szerkesztői változás. A **»Magyar Nők Lap»**-jának szerkesztését folyó évi június hó 7-én Brankovics György, a **»Képes Családi Lapok»** szerkesztője vette át. A **»Magyar Nők Lap»**-jának olvasói bizonyára örömdetes tudomásul veszik e szerkesztői változást, mert Brankovics Györgynek eddigi kiváló irodalmi és szerkesztői működése elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a **»Magyar Nők Lapja»** csakhamar nemcsak a művelt magyar nőknek, hanem a nagy közönségnek is kedves lapja leend.

Helyreigazítás.*)

Tekintetes **dr. Máteffy Ferenc** úrnak a **»Szentes és Vidéke»** szerkesztőjének *Szentesen.*

Tekintetességgel szerkesztése alatt lévő Szentes és Vidéke f. évi június hó 18-án megjelenő számában **»Levonta»** a konzekvenciát cím alatt rólam az állítottak, mintha én a közgazgatási bizottság utóbbi ülésén akként nyilatkoztam volna, hogy 1891. jan. 1-től egyetlen egy esetben sem voltam távol az árvászéki elnöki hivatalból, a hivatalos órák ideje alatt.

Ezt én nem mondtam.
Hancm árvászéki elnöki állásom és

*) A megyei árvászéki elnök ur e nyilatkozatának később adunk helyet annyival inkább, mert az összefüggelenségi ügyben tett ezen nyilatkozata csakugyan lenyegesen elüt a mi információinktól és az egész kérdésen nagyot változtat.

pénztintézeti igazgatói teendőm összeférhetőségének kérdésében fölmerült aggályra azt nyilatkoztattam, hogy 1891. évi január 1 óta egy esetben nem voltam a Csongrádmegyei Hitelszövetkezet helyiségében a vármegyei tisztviselők hivatalos óráinak ideje alatt. Ezt állítottam s ezen állításom valóságához kötöttem hivatalos állásomat és becsület szavamra állítottam, hogy amit mondok, az igaz.

Emlékezem, hogy az említett bizottsági ülésen, mikor én felszóltam, sem tekintetesség sem lapjának más referense nem volt, (későre haladt már az idő) s így csakis téves értesülés következtében jellehetett meg az említett közlemény.

Szabadon tehát reménylenem, és kérem, hogy a rólam tévesen állított dolgokat saját nyilatkozatomnak ezen nyilvános ismétlésével igazítsam helyre.

Jelen soraimnak közzétételét kérve vagyok.

Szentesen, 1891. június 20-án.

Tekintetes uraságodnak

teljes tisztelettel:

Balogh János.

KÖZGAZDASÁG.

Vasúti menetdíj-kedvezmény munkások számára.

A kereskedelemügyi miniszter úr f. évi június hó 9-ről a következő leirattal intézte a szegedi közlekedelmi kamarához:

A m. kir. államvasútnak érvényben álló új hejji díjszabása szerint, munkások, ha legalább 30-an egy és ugyanazon rendeltetési állomásra utaznak együtt, személy és omnibusz vonatknál III. kocsis osztályban fél III. osztályú jeggyel utazhatnak.

Ujabb időben tapasztaltam, hogy ezen a munkásoknak nyújtott kedvezménnyel egyesek üzérkedéseket folytatnak olykép, hogy a munkásokat a kikötött számnak megfelelő csapatokba összeállítják, — és tőlük bizonyos közvetítési díjat szednek be.

Miután nem tartom megengedhetőnek, hogy a munkásoknak nyújtott eme kedvezménnyel egyesek ily üzérkedéseket folytassanak, s hogy ezeket megrövidítsék az által, hogy a munkásoktól esetleg tetszés szerinti magasabb menetdíjakat szedtek, másfelől pedig a m. kir. államvasútnak is károsítják az által, hogy a bejelentett csapatokba oly egyéneket is besoroznak, kik a kérdésben fongo kedvezményre foglalkozásuknál fogva igényt nem tarthatnak, emélfogva célszerűnek találtam, hogy cím az érdekeltek körökét a munkásokra nézve fennálló fentebb idézett díjszabási kedvezményről minél szélesebb körben tájékoztassa s egyzersmint figyelmeztesse az illető érdekelteket, hogy a munkásoknak az említett díj-mérséklés igénybevétele céljából nem kell vállalkozók vagy közvetítőkhöz fordulniok, hanem a menetdíj kedvezményt a m. kir. államvasútnak vonalán minden közvetítés nélkül igénybe vehetik, ha az állomásokon akár megfelelő számban társulva, akár egyenként is megjelennek, mely utóbbi esetben maga az illető állomás fog arról gondoskodni, hogy az elő-

irt számú főből álló csapatok összegyűjtésének és elszállíttassanak.

Midőn megjegyezném, hogy a m. kir. államvasútnak igazgatóságát ily értelemben egyidejűleg utasítottam, felhívom a címet, hogy az érdekeltek köriöknek és munkásoknak a fentebbi értelemben minél szélesebb körben leendő felvilágosítása, illetve tájékoztatása iránt, saját hatáskörében mielőbb intézkedjék. Budapestben, 1891. június 15.

Baross s. k.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentesen, 1891. június 20.

Szeles, hűvös, sőt hideg időjárás mellett őszi és tavaszi vetéseink szépen fejlődnek. Őszi vetéseinkből a repce egészen tönkrement, a búza pedig nagyobb részben megrikult, ahanál sűrűbb a búzavetés, ott meg üszögről panszokodnak. Mind a mellett, ha a szemek akadálytalanul fejlődhetnek ki, fél termést lehet várni.

Árpa, zab kinézése és gazdag fejlődése után itélve jó termést lehet remélni. — Kukorica vetéseink igen szépen néznek ki. A gabonaüzlet lanyha, az árak minden terménynél estek.

Búza m. 8 frt 80 kr., 9 frt.

Árpa a köble 5 frt 60 kr.

Kukorica a köble 6 frt 20 kr.

Zab a köble 4 frt 40 kr.

Szalonna m. 45 frt.

Hizott sertés tiszta vágásra 43 kr. kilója.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: *Dr. Máteffy Ferenc*
Társ-szerkesztő: *Bánfalvi Lajos.*

Föld-eladás.

Fábián-Sebestyénen, épületekkel el látott **362^{100/1100} hold** kiterjedésű szántó földből álló birtoknak szabad kézből eladásával **Veszekla Imre** úr Orosháza van megbizva.

Dús mellékereset

csekély fáradozás és vagy jutalék mellett. Ajánlkozók küldjék rövid eletrajzukat, koruk, vallásuk és rendes foglalkozásuk megjelölése mellett „**ügyes**“ jelige alatt a kiadóhivatalhoz.

Czukor Mózesnek

a szigetfőn levő földje, melyből 12 hold herével van bevetve, apróbb rátaiban szabad kézből, kedvező feltételek mellett eladó vagy esetleg haszonbérbe kiadó.

Tudakozódhatni a tulajdonosnál a kisvölgyaljon Csányi Imre-féle házbán.

EXCELSIOR-KÁVÉ

(pörkölt szemes kávé)
saát mód szerint és a beföldön kizárólagosan általunk pörkölt, a legkiválóbb kávéfajokból összeállított keverék, mely a forgalomban eddig előfordult pörkölt kávékat zamat és erő tekintetében jóval felülmúlja és azokhoz képest legalább 5%-nyi megtakarítást nyújt. — **EXCELSIOR-KÁVÉ** száraz helyen éveken át is megtartja kitűnő tulajdonságait.

Finomra való orléns ajánlitatik.

====
Kérotik a védjegyre ügyelni.
====
Kapható 5, 2, 1 és 1/2 kilós csomagokban, minden nevezetesebb garmatárú és fűszerkereskedésben.

Első magyar gőz kávé-pörköldő
Wertheimer és Frankl Budapest.

Minaték kívánatra ingyen és bérmentesen.

Sarg Glycerin-fog-Crém-je,
A fogak szépsége Rövid használat után nélkülözhetlen fogtisztító szer

KALODONT
Orvosrendőrileg megvizsgálva.
Uton nagyon praktikus. Illetosan üditő.
A leggyöngédebb fogzománóra is ártalmatlan.

Jegyzet: Németországban, Franciaországban stb. a legnagyobb sikerrel behozva, úgy az udvarnál, valamint a magas körökben és a legegyszerűbb polgári családnál használatban van.
Kapható a gyógyszerárakban, darabonként 35 krért. 50 - 40
Szentesen: id. Várady Lajos gyógyszerárán.

T ű z i - f a

Ajánlom mérsékelt áron, most érkezett fiatal, szép

TŰZI-FÁMAT
a Tiszaparton eredeti ölezésben, a hazaszállítást is jutányos áron teljesítve, — vagy üzletemből kiadva és házhoz szállítva.

Kivánatra aprózott tűzi-fát is szállítok.

Faüzletemben úgy, mint saját házamnál levő liszt-üzletemben is, aprózott tűzi-fa súly szerint, folyton jutányos áron kapható.

Szentes, 1891. június hó. Tisztelettel

SONNENFELD SÁMUEL.

T ű z i - f a

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyar és irodák: VI., külső Váci-út 1696/99. Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitérő és szilárd szerkezetű, gőz- és járgányeséplő-készületeit és számos első díjjal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalm. mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavető-gépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER- és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szabad. Jékay-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kevelő és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.
Legjutányosabb árak.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

24 - 16

Bármely állású megbízható szemé-lyek, kik sorsjegytársaságok létrehozásához tagok szerzésével foglalkozni akarnak, szép jövedelmet nyerhetnek. Ajánlatok intézendők a Budapesti Bankkegyesület részvénytársasághoz Budapesten. 4-3

Vegytisztá, víztisztá:
kitérő, leghatásosabb véd-és gyógyító-anyag állatok járványos betegségei és fertőtlenítő mo-sóvíz sebeknél.

12-9

Prospektusok és használati útasi-tás ingyen és bérment-ve küldetnek

Színben pirosas. Egyetlen tö-kéetes, szagta-lan — fertőtlenítő-szer betegszo-bak, ür-székek, istállók stb. részére. — Vegyszeti labo-ratórium állatgyógyászati és fertőtlenítő csölokra.

ERNST HENRIK
B E C S, III/2, Hörneggasse 19. sz.

„ANTEPARASITICUM”

10-9

Serail arckenőcs
Az arcon mutatkozó szepők, pattaná-sok, májfoltok s mindennemű bőrtisztítá-lások elavoltási-ára a legmegbízhatóbb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert fölül múl. Ezen kenőcs a bőrnek különös lágytságot, fehérséget és üdéséget kölcsönöz, s mint női toailette-szer, megbecsülhet-etlen. — Egy tégely ára 50 kr, nagyobb tégely 80 kr.

Továbbá: az eddig egyedül legártalmatlanabb és legjobbnak bizonyult

Pálmai Ilka hölgypon,
melynek alkalmazása által az arcból sima és fehér lesz. — Egy doboz 60 kr.
Kapható:
Remetey Dező
a „Szt.-Háromság”-hoz” címzett gyógyszerárán.
Kun-Szent-Mártonban. (Piacter.)
Magrendelhető posta útján — csomagolás és szállításért 20 kr. számítatik.

A kiválóan kedvelt

O-Pilseneti kiviteli sör
valódi, hamisítatlan minőségben, jóállás mellett ajánlja az országos főraktár:

Örley Géza Budapest VIII., külső stáció-utca 41. sz.
Szállítási pincék Kőbányán.

Regále berlőknek és ismételésűtőknek árkedvezmény.

Szétküldés hordókban valamint 25 és 50 palackot tartalmazó ládákban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

10-3

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg

— asztalán rendes italul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is egy mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyezelokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják kérjük azt rövidítve

ÁGNES

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jóindulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás kútközösségé Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos forgalomban.

Édeskuty L.

es. és kir. és szerb. kir. udv. ásványviz. szállító-nál. BUDAPEST, Erzsé-bettér S. sz. 22.

AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:
Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színet nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi,
a miért is a vendéglős uraknak keverékül Spritzer-előnyös szolgálót tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Kétféle szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Borral használatba kiterjedt kedveltségnek örvendő.

3576. sz. Csongrádvármegye alispánjától.
1891.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegyénél elhalálozás folytán üresedésbe jött törvényhatósági állapotorvosi állás betöltése céljából, mellyel 400 frt évi fizetés és 200 frt úti átalányból álló javadalmazás van egybekötve, ezenel pályázat nyittatik s felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t. c. 133. § ában előírt minősítést igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket Csongrádvármegye főispánja, méltóságos Zsilinszky Mihály úrhoz, a folyó évi június hó 29-ik napján d. u. 5 óráig nyújtsák be.

Szentesen, 1891. évi június hó 15-én.

3-1 Stammer Sándor,
alispán.

Kiadó bolthelyiség.

Stammer Sándor úr házánál egy bolthelyiség van kiadó egy vagy több evre. Értekezhetni lehet Beeh Martonnal a saját házánál. 3-2

4669. sz. Csongrádvármegye alispánjától.
alisp. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Szentes városánál üresedésbe jött főjegyzői állásra, mellyel évi 800 forint fizetés és 200 forint lakbér javadalmazás van egybekötve, ezenel pályázat hirdettetik s felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. § ában előírt minősítésüket igazoló okmányokkal ellátott pályázati kérvényüket, alulírotthoz címzetten, folyó évi június hó 27-ik napján d. u. 5 óráig Csongrád vármegye alispáni iktató hivatalánál adják be.

Szentesen, 1891. június 17-én.

2-1 Stammer Sándor,
alispán.

A Pesti Hirlap 40,000 példányban jelenik meg.

PESTI HIRLAP

naponkint 16-20 oldal terjedelmű.

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap.

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői — habár havonként ujtják is meg az előfizetést —

karácsonykor ajándéku kapják

a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Félévre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

Rendes zenemellekletek.

Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., Nádor-utca 7. szám.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A „SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA

FOLYOIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMERLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVANYOK

Névjegyek

készonséges — — 50 forint
aranysegélyű — — 1 fittal
példák 100 darab

Aranyozói
Báti Meghívók, Tánczrendek

Diszokmányok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák

több színnyomásban is

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSEGELYŰ
NÉVJEGYEK

RAKTÁRON:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVANYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTŐ.
CZÉDULÁK
JUTÁNYOS ARBAN

S Z Á M L Á K
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORTÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(ÖZV. FRIED JÓZSEFNE URNÓ HÁZÁBAN) I. T. 265. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

